

Strategisk plan och budget 2025-2027

Kommunfullmäktige

Innehållsförteckning

Politisk inriktning	2
Inledning	5
1 Omvärldsanalys och utmaningar	5
2 Befolkningsutveckling	6
Styrkort	7
3 Vision	7
4 Mål	7
Ekonomi	10
5 Ekonomiska förutsättningar	10
5.1 Beräkningsförutsättningar	11
5.2 Kommunalskatt och kommunalekonomisk utjämning	11
5.3 Finansnetto	12
6 God ekonomisk hushållning	13
6.1 Balanskravsresultat	13
7 Budget	13
7.1 Resultatbudget	13
7.2 Balansbudget	14
7.3 Finansbudget	14
7.4 Driftbudget	15
8 Budgetramar, drift 2025-2027	16
8.1 Budgetramar 2025	16
8.2 Budgetramar 2026	16
8.3 Budgetramar 2027	16
9 Investeringsbudget	17
9.1 Investeringsobjekt - särskilt principiellt betydelsefulla	17
9.2 Investeringsbudget per objekt, 2025-2027	18
9.3 Långsiktig investeringsplan 2028-2034	21

Politisk inriktning

Lidköpings kommun är en välkomnande och hållbar kommun, men också en bra kommun att både bo i och att arbeta i. Vi har ett mycket differentierat näringsliv med mestadels små och medelstora företag. Detta ger oss en trygghet även när konjunkturerna varierar.

Lidköping har både en mycket god boendemiljö och en stark ekonomi. Vi ser nu till att alla kavlar upp ärmarna och sätter fart på Lidköpings utveckling och gör både nödvändiga och stora investeringar i badhus och avloppsreningsverk med mera. Det är mycket som är eftersatt och i stora behov av både underhåll och investeringar som vi nu har satt fart på.

Lidköpings kommun har ett antal utmaningar som vi måste ta oss an under budgetperioden. Några av dem berörs i det följande.

Befolkningsstillväxt i kommunen behövs för vår gemensamma utveckling och för finansiering av kommunens verksamhet och investeringar. Just nu är födelsetalen mycket låga så vi behöver inflyttning för vår tillväxt. Kommer det en ökning av antalet arbetsplatser på flera orter som omställningsarbetet syftar till så måste vi ha i gång byggandet av bostäder också i Lidköping. När byggnationer kommer i gång så har vi ett flertal områden färdiga för exploatering. För att göra Lidköping än mer attraktiv för oss boende, inflyttare och vårt näringsliv så satsar vi medel på en bredd av aktiviteter i Lidköpings centrum.

Arbetet med förbifart Lidköping på riksväg 44 vill vi driva på. Med den ytterligare industriexploatering som kommer i Skaraborg och kommande investeringar i hamnverksamheten så behövs stärkt vägnät.

Infrastrukturfrågorna kräver ständig bevakning. Till dessa hör också utvecklingen av Kinnekullebanan som är av avgörande betydelse för pendlingsmöjligheter till såväl arbete som fortsatta studier. Betydelsen av banan ökar alltefter arbetet med omställning Skaraborg utvecklas.

I Lidköping har vi en mycket uppskattad vård och omsorg. Valfördsnämnden har kommit att få en synnerligen ansträngd ekonomi. För innevarande år prognostiseras just nu ett underskott på cirka 37 miljoner kronor. Ett antal orsaker finns till detta såsom ökade personalkostnader och överskott på boendeplatser inom särskilt boende med mera. Arbetet med att komma till rätta med detta är i full gång och en långsiktig plan för attraktivt boende med tillgång till god service och omsorg kommer arbetas fram.

Bildningsnämnden får framöver vikande underlag. Det har varit ett lågt barnafödande under några år och födseltalen är just nu unikt låga. Till detta kommer expansion av fristående skola. Detta påverkar relevant antalet i grundskolan samt antalet barn i förskola. Detta påverkar verksamheten och strukturen i verksamheten. Vi har dessutom en av landets allra största gymnasieskolor där cirka 40 procent av de studerande kommer från kommuner i vår närhet. Den interkommunala ersättningen täcker idag inte kostnaden för undervisningen och behöver justeras.

Vi har politiskt prioriterat och uppnått en toppnivå i landet när det gäller antal vuxna per barn i förskola vilket vi kommer att prioritera att bibehålla. För att fler ska uppnå kunskapsnivåer så man kommer in på önskad gymnasielinje har vi politiskt prioriterat förskoleklass till och med årskurs 6 så att vi så tidigt som möjligt kan identifiera behov och sätta in rätt stöd. Något vi prioriterar förutom en skola för kunskap är trygghet och studiero. Trygghet i skolan skall givetvis inte enbart vara för elever utan även för våra medarbetare som varje dag gör enorma insatser i skolan.

Vi har arbetat för att säkerställa att Lidköpingsborna kan få vård på ett jämlikt sätt jämfört med övriga delar av Västra Götalandsregionen. Efter avvecklingen av akuten och intensivvården i Lidköping menar vi att så inte längre är fallet. Tyvärr tycks det som om regionen inte är intresserad av att delta i ett framtida utvecklingsarbete i syfte att stärka den specialiserade sjukvården i Västra Skaraborg.

Föreningslivet med alla ledare gör ovärderliga insatser för både unga och vuxna gällande samhörighet och för folkhälsan. Vi vill jobba mer aktivt för att unga skall bli delaktiga i föreningslivet och kommer därför att lyfta in det än mer i skolan vilket även kommer att gynna både kunskapsresultat och personlig utveckling.

Näringslivsklimatet och kommunens attraktionskraft är konstant något vi på flera fronter aktivt jobbar med att förbättra då det är grunden för arbetstillfällena som genererar skatteintäkter för vår gemensamma välfärd.

Uppdrag till nämnder och styrelser:

- Bildningsnämnden får en ramförstärkning med 5 mnkr per år under perioden 2025–2027 för tidiga insatser och som förbättrar personalens förutsättningar och villkor för att elever ska kunna gå ut grundskolan med godkända betyg.
- Kulturnämnden får en ramförstärkning med 2 mnkr per år under perioden 2025–2027 för insatser som bidrar till ett jämlikt och jämställt kulturliv i Lidköping.
- Fritids- och föreningsnämnden får en ramförstärkning med 2 mnkr per år under perioden 2025–2027 för insatser som bidrar till ett jämlikt och jämställt fritids- och föreningsliv i Lidköping.
- Vårdsnämndens ges ett uppdrag om att göra en uppgradering av nuvarande äldreomsorgsplan för att kunna möta de behov av olika boendeformer och vårdinsatser som kan finnas i hela kommunen de kommande tio åren redovisas för kommunfullmäktige under 2025 och vara ett underlag för kommande årens strategiska budget- och investeringsplanering
- Bildningsnämnden ges ett uppdrag att ta fram en sammanhållen utvecklingsplan för förskola, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning för att kunna möta de utbildningsbehov som kommunen kan finnas de kommande tio åren samt vara ett underlag för kommande årens strategiska budget- och investeringsplanering och att detta redovisas för kommunfullmäktige under 2025
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag som leder till fler sommarjobb i kommunen för unga
- Kommunstyrelsen och Sektor samhälle ges i uppdrag att ta fram olika förslag på hur täktområdet på Råda Ås kan användas i framtiden och inbjuda Lidköpings invånare och föreningsliv att medverka i detta planeringsarbete
- Kommunstyrelsen och Sektor samhälle ges i uppdrag att ta fram en plan med förslag på åtgärder för hur de stadsnära skogarna ska säkras
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder ta fram förslag till åtgärder som kan öka andelen ekologisk närproducerade varor för att vi ska kunna uppfylla "Kommunernas klimatlöften – Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om" och därigenom bidra till att minska de klimatpåverkande utsläppen men också bidra till en levande landsbygd.

Uppdrag till kommundirektören:

- att noga bevaka och leda arbetet inom Lidköpings kommun för omställning Skaraborg och den därmed förväntade befolkningsökningen
- att följa utvecklingen av infrastrukturplanerna för Skaraborg och Västra Götalandsregionen med särskild vikt på sjöfarten, Kinnekullebanan och förbifart Lidköping på riksväg 44
- att tillsammans med chefen för Sektor välfärd och vårdsnämnden arbeta med att få balans i ekonomin samtidigt som verksamheten upprätthålls. I det arbetet är flera trygghetsbostäder en del
- att delta i arbetet för att säkerställa att hälso- och sjukvården i Lidköping når en rimlig nivå ur ett perspektiv för hela Västra Skaraborg
- att arbeta för att Sektor bildning får en stärkt miljö för att öka kunskapsnivån i skolorna samtidigt som tillförda resurser används effektivt och målinriktat
- att samordna arbetet med kommunens investeringsprocesser så att kvaliteten på investeringarna säkerställs och på så sätt forma en modell där investeringsplanering och utförande samordnas, samt
- att leda arbetet för att hela kommunens verksamhet präglas av god hushållning med bra service till företag och till Lidköpingsborna. Detta ska genomföras med en personalpolitik i framkant och med ett ekonomiskt återhållsamt förhållningssätt.
- att under planperioden leda arbetet med att säkerställa att resurser och organisation finns för en godtagbar säkerhetsnivå. Sverige har ett utmanande säkerhetsläge och Lidköping är en av Sveriges

prioriterade försvarsområden. Arbetet med att etablera en godtagbar säkerhetsnivå i Lidköping för att möta säkerhetsläget kommer att kräva resurser i verksamheten och medel för investeringar.

- att under planperioden leda arbetet att skapa ett tillväxtprogram för att möta Lidköpings mål och likrikta portföljen av projekt och initiativ mot ett gemensamt tillväxtmål. Kommunens tillväxtmål och Skaraborgs expansiva läge kräver tydliga prioriteringar och inriktningar. Det behövs ett program för tillväxtområdet som grund för gemensamma målbilder och prioriteringar för arbetet med bostadsförsörjning och näringslivs- och besöksnäringens frågor. Enskilda projekt kan inte lösa utmaningen utan det krävs ett samskapande mellan kommunens bolag, sektorer och näringsliv.
- att under planperioden leda arbetet att genomföra en genomlysning och åtgärder för att optimera personalkostnaderna. Personalkostnaderna i Lidköping uppgår till ca 2,7 miljarder kronor år 2023 vilket utgör 65 procent av kommunens totala kostnadsmassa. Det råder brist på flera personalgrupper och över tid har sjuklönekostnaderna stigit samtidigt som kostnader för extra personal har ökat. Kommunen behöver säkerställa arbetskraft och få kontroll över nivån på kostnader för sjuklöner och extrapersonal.
- att under planperioden leda arbetet med att ta fram en reviderad lokalförsörjningsplan, en förvaltningsorganisation baserat på kommunens fastighetsportföljer, en hyresmodell som speglar faktiska kostnader per hyresobjekt och en modell för att strategiskt styra fastighetsportföljen. Fastighetsbeståndet i Lidköping skall tillgodose en rad olika verksamhetsområden. Fokus ligger på lokaler för kärnverksamheten där långsiktiga behov så långt som möjligt ska tas om hand i egenägda lokaler i enlighet med kommunfullmäktiges Riktlinje för lokalförsörjning. Utifrån den bilagda lokalförsörjningsplanen med tillhörande befolkningsutveckling inom respektive åldersspann blir det tydligt att det finns ett jobb att göra med att anpassa lokalerna utifrån nämndernas förändrade behov. Ett samlat förslag på hur anpassningen kan tas omhand ska arbetas fram. Det finns fastigheter där nivåer för drift och underhåll sätts efter standarden för kulturbyggnader och inte efter brukarvärdet.
- att under planperioden leda arbetet med att ta fram en ny modell för ledning och styrning inklusive principer och modell för ekonomistyrning. Lidköpings kommuns förflyttning till en mer samlad kommunkoncern med en gemensam kommunal förvaltning medför att ledningssystemet behöver utvecklas med övergripande processer för styrning, ledning och politiskt beslutsfattande. Målformuleringar, styrkort och KPI:er behöver stödja styrmodellen. Ekonomistyrningen behöver inriktas på att driva effektivitet och hantera risk samt kommande demografiutmaningar.

Inledning

Strategisk plan och budget innehåller både mål för verksamheten samt finansiella mål som är viktiga för en god ekonomisk hushållning i Lidköpings kommun. Strategisk plan och budget är därmed kommunens främsta styrdokument. Styrdokumentet anger skattesats, hur skattemedlen ska användas och fördelas mellan nämnderna och därigenom vilka prioriteringar kommunen väljer att göra framöver.

Strategisk plan och budget är även det yttersta styrdokumentet för kommunfullmäktige att ge nämnder en övergripande politisk inriktning. Styrdokumentet fastslår resursfördelning mellan nämnderna med syfte att uppnå resultat inom kommunens fem mål.

1 Omvärldsanalys och utmaningar

Lidköpings kommun har byggt sin omvärldsanalys på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) rapport "Vägval för framtiden 5". Rapporten pekar på en utmanande framtid men också på möjligheter om vi klarar av att parera hot och använda oss av de möjligheter som finns. SKR sammanfattar klokt att kommuner bör betrakta tre områden för att skapa morgondagens verksamhet. Vi måste lära oss att arbeta och verka i komplexitet. Ska vi skapa en robust verksamhet så gäller det att samtidigt förädla den kärnverksamhet vi har och jobba med innovation för morgondagens verksamheter. Vi behöver också kontinuerligt tänka på och ha en fot i framtiden.

Kommuner och regioner står inför stora pensionsavgångar, det råder brist på utbildad personal och det är svårt att rekrytera vissa yrkesgrupper. Även inom det privata näringslivet är det brist på kompetens, vilket innebär en större konkurrens om arbetskraften.

Utvecklingen ställer allt högre krav på kommunen som arbetsgivare och på hur vi utformar våra verksamheter. Samtidigt möjliggör ny teknik snabbare och utvecklad service med bibehållen eller förbättrad kvalitet för dem vi finns till för.

Nya förväntningar och krav

Komplexa samhällsutmaningar kräver nya arbetsätt. Ökande välfärdskostnader driver behov av innovation, effektivisering och digitalisering. Användning av artificiell intelligens har potential att på ett genomgripande sätt omforma viss offentlig verksamhet.

Invånare är i större utsträckning kunder och användare när de möter kommunen. Som användare förväntar de sig att ta del av välfärd på liknande sätt som när de använder sig av andra tjänster eller produkter.

Välfärden påverkas av att den statliga styrningen tenderar att höja ambitionsnivån i vissa verksamheter och vara mer detaljstyrande. Detta påverkar innehållet i verksamheten såväl som vilken kompetens som behövs för att tillhandahålla den.

Konkurrensen om kompetensen ökar

Det finns en tydlig demografisk utveckling i samhället där den arbetsföra befolkningen behöver försörja allt fler som är i behov av välfärdstjänster. Arbetslivet har samtidigt blivit mer kunskapsintensivt, och allt fler yrken har akademiserats. Detta gäller inte minst för många av välfärdens yrken. Minskande ungdomskullar innebär att det finns färre att rekrytera till högre utbildning. Allt fler yrken klassas som så kallade bristyrken.

Samtidigt finns en trend där allt färre söker sig till de utbildningar som efterfrågas inom de kommunala uppdragen. Nya generationer har nya krav och förväntningar på sitt yrkesliv och sin arbetsgivare. Den samlade bilden är att konkurrensen om kompetensen ökar.

Kommuners konkurrenskraft påverkas av människors förtroende och tillit till offentlig verksamhet. När tilliten till det offentliga minskar påverkas även medarbetares syn på en kommuns förmåga och styrning.

AI – allas nya kollega

Den tekniska utvecklingen förändrar våra samhällen och medför nya möjligheter att hantera många av samhällets utmaningar. Ett ökat användande av AI skapar möjligheter men väcker också frågor om arbetslöshet och människans framtida roll i arbetslivet. Redan nu uppstår både etiska och juridiska frågor inom området som behöver bevakas och problematiseras. Det finns även risk att den service som utvecklas är svårtillgänglig för enskilda som saknar förväntad digital kompetens eller förmåga.

För att som kommun klara av att hantera teknisk utveckling och stora, snabba förändringar i samhället behöver medarbetare vidareutbildas under hela arbetslivet.

Lidköping är en stark kommun med goda ekonomiska och strukturella förutsättningar att skapa en kommunal service i toppklass. Vi har utsetts till superkommun 2022 och 2023 vilket visar att vi är på rätt väg och kan förvalta våra möjligheter. För att fortsätta att lyckas behöver vi vara öppna mot omvärlden och innovativa i vårt tänkande. Och lära oss att parera de hot och risker som vi kommer att möta.

2 Befolkningsutveckling

Lidköpings kommun har under en lång tid haft, och väntas även framöver att ha, en positiv befolkningsutveckling. I december 2023 var vi 40 539 Lidköpingsbor och prognosen är att vi år 2040 är 41 777 personer.

I hela västvärlden väntas stora utmaningar framöver med allt fler äldre i befolkningen samtidigt som färre barn föds. Lidköpings kommun är inget undantag, även om barnafödandet står sig relativt väl jämfört med framförallt storstadskommuner. Den prognostiserade befolkningsökningen väntas ske genom ett positivt flyttnetto, dock minskar ökningen succesivt de kommande 15 åren till följd av ett allt större negativt födelsenetto.

Styrkort

Styrkortet utgör den övergripande riktningen för Lidköpings kommun, med vision och mål.

Målen i styrkortet visar vad de förtroendevalda bedömer som allra mest väsentligt att prioritera under mandatperioden, för att nå kommunens vision. Målen följs upp med hjälp av mätetal, i form av indikatorer och nyckeltal.

Allt detta arbete sker parallellt med de krav på verksamheten som lagar, riktlinjer, program av olika slag ställer för att förbättra för invånarna, kunderna och brukarna.

3 Vision

Lidköping en välkomnande och hållbar kommun

4 Mål

1. Hållbart, robust och anpassningsbart samhälle

- Vi anpassar oss till klimat- och samhällsförändringar
- Det hållbara och cirkulära förhållningssättet är en naturlig del i kommunens verksamheter
- Vi har tagit steg mot en högre grad av självförsörjning av lokal energiproduktion
- Vi har utvecklad infrastruktur som möter behoven av transporter på vägar, järnvägar och vatten
- Vi tar ansvar för civilt försvar och har utvecklade samarbeten med berörda myndigheter och organisationer

Indikator	Mål 2027x
KF - Installerad publik laddeffekt per laddbar personbil	1.3
KF - Medborgarundersökningen - Kommunen informerar bra vid samhällsstörningar, andel (%)	86.0%
KF - Medborgarundersökningen - Utbudet av gång- och cykelvägar är bra, andel (%)	86.4%

Nyckeltal
KF - Demografisk försörjningskvot
KF - Medborgarundersökningen - Möjligheterna att enkelt använda kollektivtrafik för vardagliga resor är bra, andel (%)
KF - Solcellsanläggningar totalt, installerad effekt (MW)
KF - Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)

2. Attraktiv stad och landsbygd

- Lidköping växer och utvecklas på ett sätt som skapar förutsättningar för ett gott och hållbart liv
- Vi har ändamålsenliga bostäder och boendemiljöer med tillgång till kommunal service och goda kommunikationsmöjligheter
- Social omsorg och bildning kännetecknas av god funktion och kvalitet
- Här finns ett rikt kultur- och fritidsliv som ökar Lidköpings attraktivitet
- Vi har goda förutsättningar för konkurrenskraftigt och växande näringsliv
- Lidköping är en välkomnande och naturlig mötesplats för evenemang och besökare

Indikator	Mål 2027x
KF - Invånare totalt, antal	43 292
KF - Flyttningsnetto, antal	360
KF - Företagsklimat (samlat omdöme, Svenskt näringsliv)	4.0
KF - Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	96.0%

Nyckeltal
KF - Inflyttade till kommunen, antal
KF - Boende i stad, boende landsbygd
KF - Antal bostäder i lagakraftvunna planer (tillgänglighet)
KF - Gästnätter
KF - Campingnätter

3. Tryggt, självständigt och utvecklande liv

- Alla invånare är inkluderade i samhället och har ett tryggt och självständigt liv med möjlighet att påverka sin egen livssituation
- Tillgången till föreningsliv, kultur och fritidsaktiviteter ger tillhörighet och ökat välbefinnande hos invånarna
- Alla har förutsättningar för god hälsa och erbjuds vård och omsorg på lika villkor
- Skapa förutsättningar för barns och ungdomars rätt att lära för livet, och att utvecklas till självständiga individer
- Fler som står långt ifrån arbetsmarknaden kommer i arbete eller sysselsättning

Indikator	Kön	Mål 2027x
KF - Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	Alla	93.0%
KF - Ohälsotal, dagar	Alla	28.0
KF - Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)		0.8%
KF - Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	Alla	90.0%

Nyckeltal	Kön
KF - Arbetslöshet 18-64 år, årsmedelvärde, andel (%) av bef.	Alla
KF - Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus, närstående genom parrelation med offret i kommunen, antal/100 000 inv	

4. Attrahera och utveckla nuvarande och framtida medarbetare

- Invånarnas kompetenser möter arbetsmarknadens behov
- Kommunikationer till och från Lidköping möjliggör pendling för arbete och studier
- Invånarna erbjuds möjlighet till studier på olika nivåer
- Vi är en attraktiv arbetsgivare, tar tillvara på medarbetares kompetens och engagemang, attraherar nya medarbetare samt möjliggör ett hållbart arbetsliv
- Kompetensutveckling och möjlighet till omställning sker kontinuerligt för att möta medarbetares och verksamhetens behov

Indikator	Kön	Mål 2027x
KF - Medarbetareengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex	Alla	83.0
KF - Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%)	Alla	5.8%
KF - Attraktiv arbetsgivare (rekommendera kommunen som arbetsgivare)		4.0

Nyckeltal	Kön
KF - Invånare 25-64 år med gymnasial utbildning, andel (%)	Alla
KF - Högutbildade invånare 25-64 år, andel (%)	Alla
KF - Inpendling, andel (%)	Alla
KF - Utpendling, andel (%)	Alla

**5. Nyskapande arbetssätt och effektiva processer **

- Vi möjliggör förbättrade samarbeten och resursoptimering via kommunkoncernen när vi verkar för och uppfattas som "ETT Lidköping"
- Våra verksamheter är innovativa och kostnadseffektiva och möter invånarnas behov
- Digitaliseringens möjligheter till verksam och användarvänlig utveckling prioriteras

Indikator	Kön	Mål 2027x
KF - Budgetföljsamhet +/- (%)		1.0%
KF - Andel mål med positiv utveckling (%)		100.0%
KF - Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommun, (%)		
KF - Medborgarundersökningen - Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%)	Alla	94.0%

Nyckeltal	Kön
KF - Effektiv lokalförsörjning m ² /invånare	
KF - Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	Alla
KF - Digital mognad	

Ekonomi

5 Ekonomiska förutsättningar

SKR:s Ekonomirapport belyser kommuner och regioners ekonomiska situation och förutsättningar på några års sikt. I rapporten som publicerades maj 2024 är SKR svagt optimistiska men pekar samtidigt på ett utmanande läge.

År 2024 är andra året i rad då kommuner och regioner påverkas av reallt urholkade skatteintäkter. Redan 2023 redovisade regionerna ett underskott motsvarande 12 miljarder kronor. Kommunernas resultat blev 25 miljarder kronor 2023, vilket var starkare än förväntat. Det stärktes bland annat av stor återhållsamhet och hög ökning av skatteunderlaget, då sysselsättningen hölls uppe av att arbetsgivarna i det längsta behöll sin arbetskraft.

2024 kommer skatteunderlaget att öka betydligt långsammare än normalt samtidigt som sektorn fortsätter påverkas av höga kostnadsökningar främst från pensionskostnaderna. Även om resultaten i sektorn kommer att stärkas från och med 2025 ökar låneskulden på grund av stora investeringsbehov. En klart lägre befolkningstillväxt, där antalet barn och unga minskar rejält, kommer också att sätta sin prägel på sektorn kommande år.

Lägre inflation och räntor väntas öka tillväxten 2025. I år dämpas inflationen i flertalet av världens ekonomier och stabiliseras nära inflationsmålen, vilket får flera centralbanker att sänka styrräntorna. Det gör att den globala efterfrågan gynnas, men stimulansen blir liten jämfört med föregående års åtstramning. De högre prisnivåerna ligger kvar och det tar tid innan räntesänkningarna ger full effekt, den globala tillväxten tar därför fart först 2025. BNP-tillväxten i Sverige dämpades mer än i stora delar av omvärlden 2022–2023, mycket beroende på högre räntekänslighet.

Svensk ekonomi har legat före andra länder i nedgångsfasen och vi räknar därför med en tidigare uppgång, men det kommer ändå att dröja till 2025 innan de lägre räntorna slår igenom och tillväxten tar fart ordentligt. Vi räknar då med att BNP ökar med 2,8 procent jämfört med årets svaga tillväxt på 0,6 procent. I år blir löneökningstakten högre än inflationen, något som får hushållens reallöner att öka. I år väntas företagen inte kunna fortsätta med hamstringen av arbetskraft vilket gör att fler företag minskar sin personalstyrka och antalet sysselsatta faller. Arbetslösheten stiger därmed till 8,5 procent som årsgenomsnitt.

Åren 2025–2027 beräknas skatteunderlaget växa något snabbare än det historiska genomsnittet, till följd av en stor ökning av antalet arbetade timmar.

5.1 Beräkningsförutsättningar

Pris- och personalkostnadsjusteringar

Beräkningsförutsättningar för åren 2025- 2027 är uppdaterade inför budgetprocessen. För att täcka prognosticerade prisökningar har antaganden gjorts utifrån SKR:s senaste ekonomirapport. Ökningen av personalomkostnadspåslaget budgeteras centralt men kommer att fördelas ut på respektive nämnd.

Beräkningar för Strategisk plan och budget 2025–2027 framgår av tabellen nedan.

	2025	2026	2027
Personalkostnadsökningar, %	3,40	3,30	3,30
Personalomkostnadspålägg, %	42,95	42,95	42,95
Kostnadsjusteringar inflation, %	2,10	2,00	2,00
Inflationsuppräknig intäkter, %	1,00	1,00	1,00
Externa hyror, uppräknig %	4,00	3,00	2,00
Interna hyror, uppräknig %	4,50	4,20	5,25
Internränta, %	2,50	2,50	2,50
Ränta externa lån, %	2,20	2,25	2,45
Måltider, uppräknig %	4,40	3,19	3,30

Volymförändringar i målgrupper, målgruppspeng

Tabellen nedan visar förändrat antal individer, enligt befolkningsprognos, i de olika målgrupperna som påverkar målgruppspengen. Förändringen baseras på antalet i respektive åldersgrupp i prognos 2023 jämfört med prognos 2024. Beloppet för budgetpåverkan är uppdaterad med aktuella prislappar.

Förändringen i antalet individer i de olika åldersgrupperna mellan prognoserna visar att bildningsnämndens budgettram kommer att minska samtliga tre år och att välfärdsnämnden kommer att öka samtliga år under planperioden.

Nämnd	Förändrat antal			Budgetpåverkan, tkr		
	2025	2026	2027	2025	2026	2027
Bildningsnämnden						
1-5 år	8	8	-41	923	923	-1 154
6 år	12	4	30	642	254	-698
7-15 år	4	18	-37	447	2 011	5 140
16-18 år	-9	-13	-26	-1 048	-1 514	-2 794
Bildningsnämnden, budgetpåverkan	15	17	-74	964	1 674	494
Välfärdsnämnden						
65-79	11	24	16	14	30	20
80-89	-10	-16	94	-394	-630	3 702
90-	-1	0	18	-227	0	4 089
LSS-insatser	4	10	0	6 882	6 859	0
Boendestödsinsatser	31	5	0	5 735	925	0
Välfärdsnämnden, budgetpåverkan	35	23	128	12 010	7 184	7 811
Summa budgetpåverkan				12 975	8 858	8 304

5.2 Kommunalskatt och kommunalekonomisk utjämning

Skatteunderlagets utveckling i landet styrs av två komponenter - antalet arbetade timmar och timlönen. Prognoser för hur skatteunderlaget utvecklas presenteras av olika prognosmakare såsom SKR, Ekonomistyrningsverket (ESV) och regeringen med flera.

SKR presenterar en skatteprognos fyra gånger per år. Den prognos som presenteras i denna rapport är baserad på skatteprognosen från december 2023.

Procentuell förändring	2025	2026	2027
SKR, aktuell	4,7	4,1	4,0
SKR, föregående	5,0	4,3	4,1
Regeringen, sept	4,2	5,0	-
ESV, nov	4,4	4,2	4,8

Intäkterna är beräknade efter en skattesats på 21,26 kr. En förändring av skattesatsen med 10 öre innebär en effekt på cirka 10 miljoner kronor.

5.3 Finansnetto

Finansiella intäkter

De finansiella intäkterna utgörs till största delen av värdeuppgång på kommunens placeringar inom kapitalförvaltningen. Den budgeterade intäkten från kapitalförvaltningen motsvarar en årlig värdeökning på 3 procent. Denna procentsats motsvarar kommunfullmäktiges avkastningsmål för kapitalförvaltningen vilket framgår av Riktlinje för finansiella placeringar. Portföljens marknadsvärde uppgick den 31 december 2023 till 3 681 miljoner kronor. Ränteintäkter bolagen förklaras nedan under finansiella kostnader. Posten övriga finansiella intäkter avser främst ränteintäkter på internbankens räntederivat.

Finansiella kostnader

Finansiella kostnader består främst av internbankens räntekostnader för bolagen och kommunen, dessa är uppdelade i två poster för att tydliggöra hur stor del av kostnaden som är bolagens respektive kommunens. Den del av internbankens räntekostnad som är bolagens räntekostnad står bolagen för. När bolagen betalar sina räntekostnader tillfaller dessa kommunen som en ränteintäkt vilket syns under finansiella intäkter i tabellen nedan, räntekostnaden för bolagen och ränteintäkt från bolagen tar således ut varandra. Posten övriga finansiella kostnader avser räntekostnader för pensioner.

Finansiella intäkter och kostnader, mnkr	2025	2026	2027
Kapitalförvaltningen	110	115	120
Ränteintäkter bolagen	64	77	97
Borgensavgift	7	8	9
Övriga finansiella intäkter	23	19	19
Summa finansiella intäkter	204	219	245
Räntekostnader kommunen	-51	-58	-67
Räntekostnader bolagen	-64	-77	-97
Övriga finansiella kostnader	-12	-7	-8
Summa finansiella kostnader	-127	-142	-172
Finansnetto	77	77	73

Prognosen för räntekostnaderna baseras på en genomsnittlig upplåning med 270 miljoner kronor årligen och med en genomsnittlig ränta på 2,20 procent år 2025 som sedan stiger till 2,45 procent år 2027. Kommunens räntekostnader beräknas öka från 51 miljoner kronor till 67 miljoner kronor under perioden. Att räntekostnaderna ökar beror på den sammanlagda effekten en ökad genomsnittlig ränta och ökade lånevolymer. Finansnettot som helhet är relativt oförändrat under de aktuella åren till följd av att även de finansiella intäkterna ökar.

Borgensavgift

Det är internbanken som sköter all upplåning i kommunens regi och lånar vid behov vidare till de helägda bolagen inom koncernen. Riktlinjerna och ramarna för internbankens skuldförvaltning styrs av den av kommunfullmäktige antagna Finanspolicyn. Genom att samordna behovet av upplåning hålls kostnader för krediter och administration nere.

Borgensavgiften ska täcka och neutralisera det stöd som kommunen genom sin styrka ger bolagen som verkar på en konkurrensutsatt marknad. Samtliga kommunala bolag omfattas av EUs konkurrensdirektiv. För bostadsbolaget gäller dessutom lagstiftningen om kommunala bostadsaktiebolag (den så kallade "Allvill-lagen"). Denna lagstiftning förtydligar EU:s konkurrensdirektiv för kommunala bostadsbolag.

Borgensavgiften för åren 2025-2027 framgår i tabellen nedan. Avgiften beräknas på respektive bolags lånevolymer. Översyn av borgensavgifterna görs regelbundet med externt stöd. Avgifterna i tabellen nedan är oförändrade sedan kommunfullmäktiges beslut vid Strategisk plan och budget 2024-2026.

Bolag	Borgensavgift %
AB Bostäder i Lidköping	0,23
Lidköping Stadshus AB	0,28
Lidköpings Näringslivsfastigheter AB	0,28
Lidköping Energi AB	0,33
Lidköping Miljö och Teknik AB	0,33
Lidköping Elnät AB	0,33

6 God ekonomisk hushållning

Lagen innefattar krav på att resurserna i kommunal verksamhet används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. En kommun ska bedriva god ekonomisk hushållning. I styrkortet anges de förtroendevaldas viljeinriktning för att nå visionen och vad som ska prioriteras under de kommande åren. Med utgångspunkt från de finansiella målen och kommunfullmäktiges mål görs en samlad analys om måluppfyllelsen är tillräcklig för att uppfylla god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål:

- kommunens resultat ska uppgå till lägst 1 procent av skatter och statsbidrag
- investeringsnivån ska vara i balans med den långsiktigt hållbara nivån senast 2025.

Planeringsförutsättningarnas förslag till ramar för drift och investering utgår från de begränsningar som de finansiella målen innebär. För perioden 2025–2027 uppgår "Resultat i förhållande till skatter och statsbidrag" till i genomsnitt 3,4 procent. I resultat ingår en värdeökning på kommunens placeringar som bidrar med 110 till 120 miljoner kronor över tre år. Balanskravsresultatet är under perioden minus 8 miljoner som medelvärde. Resultat- och investeringsnivån under 2025–2027 bedöms vara förenlig med god ekonomisk hushållning.

6.1 Balanskravsresultat

Balanskravsresultat är det resultat som återstår efter de justeringar som ska göras enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). För Lidköpings del innebär det framför allt att justering ska göras för realiserade värdeökningar eller värdeminskningar från kapitalförvaltningen. Efter justering för den beräknade värdeökningen uppgår balanskravsresultatet till minus 9 miljoner åren 2025–2026 och minus 5 miljoner år 2027.

Mnkr	2025	2026	2027	Medel
Resultat efter finansiella poster	101	106	115	107
Justering för värdeökning kapitalförvaltning	-110	-115	-120	-115
Justering för realisationsvinster fastighetsförsäljning	0	0	0	0
Balanskravsresultat	-9	-9	-5	-8

7 Budget

Kommande avsnitt är baserade på styrets budgetförslag samt tilläggsyrkanden från Vänsterpartiet.

7.1 Resultatbudget

Enligt LKBR ska finansiella tillgångar värderas till verkligt värde, till det så kallade marknadsvärdet, på balansdagen. I och med att värderingen är styrande blir effekten att resultatet påverkas direkt av värdeförändringar på de finansiella tillgångarna. För Lidköpings kommun som har betydande finansiella tillgångar innebär detta stor påverkan på resultatet.

Resultatet under åren 2025-2027 är under kommunens finansiella mål om ett överskott på lägst en procent av skatter och statsbidrag.

Resultatbudgeten visar resultatet för respektive år med hänsyn till styrets budgetförslag samt tilläggsyrkanden från Vänsterpartiet.

Resultatbudget	2025	2026	2027	Medel
Verksamhetens intäkter	1 333	1 366	1 376	1 359
Verksamhetens kostnader	-4 160	-4 281	-4 362	-4 268
Avskrivningar	-160	-170	-180	-170
Verksamhetens nettokostnader	-2 986	-3 085	-3 166	-3 079
Skatteintäkter	2 346	2 443	2 541	2 444
Generella statsbidrag och utjämning	664	671	667	667
Verksamhetens resultat	24	30	42	32
Verksamhetens resultat %	0,8%	0,9%	1,3%	1,0%
Finansiella intäkter	204	219	245	223
Finansiella kostnader	-127	-142	-172	-147
Finansnetto	77	77	73	76
Resultat efter finansiella poster	101	106	115	107
Resultat i förhållande till skatter och statsbidrag	3,4%	3,4%	3,6%	3,4%
Balanskravsresultat	-9	-9	-5	-8

7.2 Balansbudget

Balansbudget	2025	2026	2027	medel
Tillgångar				
Materiella anläggningstillgångar	3 231	3 641	3 905	3 592
Finansiella anläggningstillgångar	105	105	105	105
Omsättningstillgångar	7 218	7 328	7 443	7 330
Summa Tillgångar	10 554	11 074	11 453	11 027
Eget kapital, avsättning och skulder				
Eget kapital	-5 421	-5 522	-5 637	-5 527
Avsättningar	-358	-363	-368	-363
Kortfristiga skulder	-645	-641	-646	-644
Långa skulder	-4 130	-4 547	-4 802	-4 493
Summa eget kapital, avsättning och skulder	-10 554	-11 074	-11 452	-11 027
Soliditet %	51	50	49	50

7.3 Finansbudget

Finansbudgeten visar vilka likvida medel som kan finansiera planerade investeringar. Tabellen nedan är en sammanställning för åren 2025-2027, kolumnen längst till höger, medel, visar en genomsnittlig siffra för åren.

De likvida medel som kan finansiera investeringar omfattar resultat, avskrivningar och avsättningar. För åren 2025-2027 uppgår dessa till sammanlagt 502 miljoner kronor, genomsnittligt 167 miljoner kronor årligen, vilket syns på raden "summa medel från verksamheten". I dessa medel ingår inte värdeökningen från kapitalförvaltningen. Värdeökningen kan enbart finansiera investeringar om uttag verkligen görs från kapitalförvaltningen, då inget uttag är planerat att ske under perioden är värdeökningen borträknad.

De investeringar som ska finansieras omfattar kommunens investeringar samt medfinansiering i statlig infrastruktur. Dessa uppgår till 1 558 miljoner kronor sammanlagt under 2025-2027, genomsnittligt 519 miljoner kronor årligen. Detta visas på raden "summa att finansiera".

På sista raden i tabellen nedan återfinns "medel att anskaffa". Kommunen behöver anskaffa totalt 1 056 miljoner kronor under åren 2025-2027 för att finansiera investeringar och medfinansiering i infrastruktur vilket motsvarar genomsnittligt 352 miljoner kronor årligen. Finansbudgeten visar medel att anskaffa om 100 procent av investeringarna genomförs.

Finansbudget, mnkr	2025	2026	2027	Medel
Medel från verksamheten				
Resultat (efter finansiella poster)	101	106	115	107
Varav kapitalförvaltningen	-110	-115	-120	-115
Resultat exklusive kapitalförvaltningen	-9	-9	-5	-8
Avskrivningar	160	170	180	170
Avsättningar semesterlöneskultsökning, uppräknig infrastruktur	5	5	5	5
Summa medel från verksamheten	156	166	180	167
Att finansiera				
Kommunens investeringar	-484	-585	-444	-504
Statlig medfinansiering:				
E20	-21	-8	0	-10
Kartåsen 1:1 Vänstersväng Reningsverket	-4	0	0	-1
Kartåsen 1:1 Anslutningar riksväg 44	-6	-6	0	-4
Summa att finansiera	-516	-598	-444	-519
Inv självfinansierandegrad %	30%	28%	40%	33%
Medel att anskaffa	360	432	264	352

7.4 Driftbudget

Tabellen visar respektive nämnds driftbudget. Tabellen efter summeringen visar det externa resultatet för respektive år.

Budgetramar per nämnd, mnkr	2025	2026	2027
Kommunfullmäktige	-6,7	-8,8	-7,7
Revision	-2,3	-2,3	-2,3
Överförmyndare	-5,3	-5,3	-5,3
Kommunstyrelsen	-224,2	-235,3	-240,4
Servicenämnden	-148,0	-157,6	-161,1
Välståndsnämnden	-1 157,4	-1 182,1	-1 187,2
Bildningsnämnden	-1 212,2	-1 211,7	-1 202,8
Kulturnämnden	-61,8	-61,3	-61,6
Fritids- och föreningsnämnden	-105,1	-104,5	-104,3
Miljö- och byggnadsnämnden	-7,5	-7,2	-7,0
Lönepott	-113,3	-187,7	-267,7
Intern nettokostnad	-3 043,8	-3 163,8	-3 247,4
Pensionskostnader (netto)	4	18	20
Kapitalkostnader	219	236	246
Avskrivningar	-160	-170	-180
Semesterlöneskultsökning	-5	-5	-5
Summa externa nettokostnader	-2 986	-3 085	-3 166
Skatt och kommunalekonomisk utjämning	3 010	3 114	3 208
Verksamhetens resultat	24	30	42
Finansnetto	77	77	73
Årets resultat	101	106	115

8 Budgetramar, drift 2025-2027

8.1 Budgetramar 2025

Nämnd (mnkr)	Planeringsföresättningar	Målgrupps-justering	Politiska prioriteringar	Budgetramar per nämnd
Kommunfullmäktige	6,7	0,0	0,0	6,7
Revision	2,3	0,0	0,0	2,3
Överförmyndare	5,3	0,0	0,0	5,3
Kommunstyrelsen	258,0	0,0	-33,8	224,2
Service nämnden	143,1	0,0	4,9	148,0
Välfärdsnämnden	1 120,9	12,0	24,5	1 157,4
Bildningsnämnden	1 206,7	1,0	4,5	1 212,2
Kulturnämnden	59,8	0,0	2,0	61,8
Fritids- och föreningsnämnden	103,1	0,0	2,0	105,1
Miljö- och byggnadsnämnden	7,5	0,0	0,0	7,5
Lönepott	113,4	0,0	-0,1	113,3
Summa	3 026,7	13,0	4,1	3 043,8

8.2 Budgetramar 2026

Budgetramar 2026, mnkr	Planeringsföresättningar	Målgruppspeng	Politiska prioriteringar	Budgetramar per nämnd
Kommunfullmäktige	9,3	0,0	-0,5	8,8
Revision	2,3	0,0	0,0	2,3
Överförmyndare	5,3	0,0	0,0	5,3
Kommunstyrelsen	241,4	0,0	-6,1	235,3
Service nämnden	157,6	0,0	0,0	157,6
Välfärdsnämnden	1 185,0	7,2	-10,1	1 182,1
Bildningsnämnden	1 222,3	1,7	-12,2	1 211,7
Kulturnämnden	62,6	0,0	-1,3	61,3
Fritids- och föreningsnämnden	106,6	0,0	-2,1	104,5
Miljö- och byggnadsnämnden	7,4	0,0	-0,2	7,2
Lönepott	187,7	0,0	0,0	187,7
Summa	3 187,3	8,9	-32,3	3 163,8

8.3 Budgetramar 2027

Budgetramar 2027, mnkr	Planeringsföresättningar	Målgruppspeng	Politiska prioriteringar	Budgetramar per nämnd
Kommunfullmäktige	7,9	0,0	-0,2	7,7
Revision	2,3	0,0	0,0	2,3
Överförmyndare	5,3	0,0	0,0	5,3
Kommunstyrelsen	237,2	0,0	3,2	240,4
Service nämnden	162,7	0,0	-1,6	161,1
Välfärdsnämnden	1 189,7	7,8	-10,3	1 187,2
Bildningsnämnden	1 226,1	0,5	-23,8	1 202,8
Kulturnämnden	62,1	0,0	-0,5	61,6
Fritids- och föreningsnämnden	106,4	0,0	-2,1	104,3
Miljö- och byggnadsnämnden	7,1	0,0	-0,1	7,0
Lönepott	267,7	0,0	0,0	267,7
Summa	3 274,4	8,3	-35,3	3 247,4

9 Investeringsbudget

Nedan följer en sammanställning över nämndernas investeringsbudget för år 2025 och investeringsplan år 2026-2027. Efter sammanställningen återfinns vilka objekt som är utvalda att vara särskilt principiellt betydelsefulla, detta följs sedan av investeringsbudget per nämnd och per objekt för åren 2025-2027.

Totalt omfattar investeringsbudget och planperioden tio år. Den långsiktiga investeringsplanen, år 2028-2034, är nämndens preliminära plan och syftar till att visa vilka investeringar som planeras inom en tio års period. Den långsiktiga planen redovisas sist i denna rapport.

Investeringsbudgeten för år 2025-2027 uppgår till 1 513 miljoner kronor. Investeringsbudgeten för hela tioårsperioden, år 2025-2034, uppgår till 3 386 miljoner kronor.

Nämnd, mnkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunstyrelsen			
Principiella investeringar	134,6	245,0	148,0
Övriga investeringar	95,8	65,5	70,5
Summa kommunstyrelsen	230,4	310,5	218,5
Servicenämnden:			
Servicenämnden (egna investeringar)	147,4	133,0	121,0
Servicenämnden på uppdrag av:			
Bildningsnämnden	25,5	99,5	3,0
Fritids- och föreningsnämnden	35,0	8,5	0,0
Kommunstyrelsen	11,5	11,5	11,5
Välståndsnämnden	20,0	0,0	60,0
Summa servicenämnden	239,4	252,5	195,5
Övriga nämnder:			
Bildningsnämnden	5,5	10,2	7,8
Fritids- och föreningsnämnden	0,3	1,3	11,3
Kulturnämnden	2,5	4,0	4,5
Miljö- och byggnadsnämnden	0,3	0,3	0,3
Välståndsnämnden	6,0	6,0	6,0
Summa övriga nämnder	14,6	21,8	29,9
Summa samtliga nämnder	484,4	584,8	443,9

9.1 Investeringsobjekt - särskilt principiellt betydelsefulla

Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige besluta i ärenden av principiell beskaffenhet. De investeringsobjekt som kommunfullmäktige utser till särskilt principiellt betydelsefulla behandlas utöver beslut vid Strategisk plan och budget även i egna separata beslut.

Principiella investeringsobjekt	Ansvarig styrelse/nämnd
Nytt avloppsreningsverk	Lidköping Miljö och Teknik AB
Bostadsbyggnation Spettet 4	AB Bostäder i Lidköping
Badhus Framnäs	Kommunstyrelsen
Utveckling Framnäs IP	Kommunstyrelsen
Matcharena fullmått inomhus Ågårdsområdet	Kommunstyrelsen
Ombyggnation högstadieskolor	Kommunstyrelsen
Principiellt viktiga stadsmiljöåtgärder enligt stadsutvecklingsplanen	Kommunstyrelsen
Utveckling Östra Hamnen	Kommunstyrelsen
Framnäs Strandpark och strandpromenad	Kommunstyrelsen
Byggrätt Framnäs strandpark och strandpromenad	Kommunstyrelsen

9.2 Investeringsbudget per objekt, 2025-2027

Investeringsbudgeten beslutas på objektsnivå, det vill säga att investeringar beviljas till avgränsade investeringsobjekt och inte som en tilldelad ram. Nedan följer respektive nämnds investeringsbudget per objekt. Investeringarna är kategoriserade som antingen strategiska investeringar, återinvesteringar eller schabloninvesteringar.

- Strategiska investeringar - framtidsinriktade investeringar som skapar en större nytta än vad kommunen har idag.
- Återinvesteringar - investeringar som ersätter en befintlig anläggning, komponent, inventarie eller maskin i syfte att uppnå samma standard och volym som tidigare.
- Schabloninvesteringar - investeringar som inte är bundna till ett specifikt objekt, nämnden kan disponera dessa medel utifrån syftet med medlen, exempelvis till återinvesteringar enligt underhållsplaner, exploateringsinvesteringar eller inköp av inventarier och mindre investeringar.

Vid vissa investeringsobjekt anges x i planen i stället för belopp, det är för att visa att det vid dessa år kommer läggas in investeringsbelopp vid nästa Strategisk plan och budgetprocess. Att belopp inte anges kan exempelvis bero på att förstudie inte är klar eller att det inväntas politiska beslut om omfattningen av projektet.

Kommunstyrelsen, mnkr	Totalt inv. belopp	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Principiella investeringar				
Utförare Sektor service:				
<i>Strategiska investeringar:</i>				
Badhus Framnäs	378,0	43,6	150,0	80,0
Utveckling Framnäs IP			x	
Matcharena fullmått inomhus Ågårdssområdet			x	x
Ombyggnation högstadieskolor	150,0	60,0	28,0	
Utförare Sektor samhälle:				
<i>Strategiska investeringar:</i>				
Principiellt viktiga stadsmiljöåtgärder enligt stadsutvecklingsplanen	ram	10,0	10,0	10,0
Utveckling Östra Hamnen et 1 och 2	150,0	8,0	45,0	45,0
Framnäs Strandpark och strandpromenad	210,0	11,0	2,0	0,0
Byggrätt Framnäs strandpark och strandpromenad	25,0	2,0	10,0	13,0
Summa principiellt betydelsefulla objekt		134,6	245,0	148,0
Övriga investeringar				
Egna investeringar				
<i>Återinvesteringar:</i>				
Inventarier	ram	0,5	0,5	0,5
Utförare Sektor service:				
<i>Strategiska investeringar:</i>				
Fastighetsköp - verksamhetsfastighet	ram	5,0	5,0	5,0
Samhällskritiska funktioner		25,0	x	
Utförare Sektor samhälle:				
<i>Strategiska investeringar:</i>				
Cykelvägar landsbygd	35,0	5,0	5,0	5,0
Stadsomvandling Västra Hamnen-Framnäs	195,0			
Åtgärder Orkidépark (Miljö)	21,0	5,0		
Förvärv av fastighet/del av fastighet för exploateringsändamål		15,0	15,0	15,0
Läckö gästhamn		0,3		
Rekreatiomsområde Sjölunda		5,0	5,0	
<i>Exploateringsinvesteringar:</i>				
Stabilitetsåtgärder Barkskeppet Lidan				10,0
Bostadsområden		20,0	20,0	20,0
Verksamhetsområden		15,0	15,0	15,0
Summa övriga investeringar		95,8	65,5	70,5
Summa kommunstyrelsen		230,4	310,5	218,5

Service nämnden, mnkr	Totalt inv. belopp	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Egna investeringar				
<i>Återinvesteringar:</i>				
Återinvestering - Fastigheter	ram	48,0	48,0	43,0
Återinvestering - Anläggningar	ram	56,5	50,0	46,0
Omställning och effektivisering för hållbara måltidslösningar	ram	18,4	10,0	4,0
Inventarier och maskiner	ram	7,0	7,0	7,0
Limtorget - kommunens fastigheter/mark projektering		2,0	x	X
Teknik/inventarier Stadshuset/Lidbeckska	0,5	1,5	1,0	1,0
<i>Strategiska investeringar:</i>				
Anpassningar och övriga verksamhet Sektor service	ram	7,0	7,0	7,0
Samlokalisering operativ verksamhet Sektor service				2,0
Energisparåtgärder	ram	6,0	6,0	6,0
Åtgärder för minskning energibelastning/klimatanpassning	ram	1,0	2,0	x
Gång- och cykelleder längs Lidan			2,0	5,0
Summa egna investeringar		147,4	133,0	121,0
På uppdrag av bildningsnämnden				
<i>Strategiska investeringar:</i>				
Förskoleplatser i Filsbäck, Vinninga	101,0	1,0	48,0	0
Förskoleplatser Majåker	50,0	20,0	20,0	
Lärnmiljöutveckling enl Barn & elevplan	ram	3,0	3,0	3,0
DLG Östra			2,0	x
Måltidssituationen på DLG/Rudenschöldskolan		0	x	
Multisportarenor på skolor	3,0	1,5	1,5	
Otterstad förskola				
Månesköldskolan ombyggnation				
Anpassningar skollokaler	50,0		25,0	
Summa på uppdrag av bildningsnämnden		25,5	99,5	3,0
På uppdrag av fritids- och föreningsnämnden				
<i>Strategiska investeringar:</i>				
Framnäs utomhusbad			1	x
Ågårdssområdet omklädningsrum	15,0	10,0	x	x
Upprustning Framnäs IP för Fotboll-Friidrott	35,0	20,0		
Matcharena fullmått inomhus Ågårdssområdet			2,5	
Tak över ute-hockeyrinken	12,5	5,0	5,0	
Summa på uppdrag av fritids- och föreningsnämnden		35,0	8,5	0
På uppdrag av kommunstyrelsen				
<i>Strategiska investeringar:</i>				
Stadsmiljöåtgärder enligt stadsutvecklingsplanen	ram	6,5	6,5	6,5
Åtgärder utifrån gång-, cykel- och trafiksäkerhetsprogram	ram	5,0	5,0	5,0
Summa på uppdrag av kommunstyrelsen		11,5	11,5	11,5
På uppdrag av välfärdsnämnden				
<i>Strategiska investeringar:</i>				
Äldreboende enligt äldreomsorgsplanen	ram	20,0		
Nyproduktion särskilt boende	135,0		0,0	60,0
Särskilt boende				
Summa på uppdrag av välfärdsnämnden		20,0	0,0	60,0
Summa servicenämnden		239,4	252,5	195,5

Övriga nämnder, mnkr	Totalt inv. belopp	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Bildningsnämnden				
<i>Schabloninvesteringar:</i>				
Inventarier	ram	5,5	10,2	7,8
Summa bildningsnämnden		5,5	10,2	7,8
Fritids- och föreningsnämnden				
<i>Schabloninvesteringar:</i>				
Inventarier	ram	0,3	0,3	0,3
Inventarier nytt badhus	10,0			10,0
Inventarier träningshallar fullmått	2,0		1,0	1,0
Summa fritids- och föreningsnämnden		0,3	1,3	11,3
Kulturnämnden				
<i>Schabloninvesteringar:</i>				
Inventarier	ram	0,5	0,5	0,5
Offentlig konst	ram	2,0	2,0	2,0
<i>Strategiska investeringar:</i>				
Konst nytt badhus	3,5		1,5	2,0
Basutställning				
Summa kulturnämnden		2,5	4,0	4,5
Miljö- och byggnadsnämnden				
<i>Schabloninvesteringar:</i>				
Inventarier	ram	0,3	0,3	0,3
Summa miljö- och byggnadsnämnden		0,3	0,3	0,3
Välfärdsnämnden				
<i>Schabloninvesteringar:</i>				
Inventarier	ram	6,0	6,0	6,0
Summa välfärdsnämnden		6,0	6,0	6,0
Summa övriga nämnder		14,6	21,8	29,9

9.3 Långsiktig investeringsplan 2028-2034

Totalt omfattar investeringsbudget och planperioden tio år. Den långsiktiga investeringsplanen är en preliminär plan och syftar till att visa vilka investeringar som planeras inom en tio års period. Nedan följer först en sammanställning av samtliga nämnders långsiktiga plan och därefter följer respektive nämnds investeringsbudget per objekt.

Nämnd, mnkr	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033	Plan 2034
Kommunstyrelsen							
Principiella investeringar	79,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Övriga investeringar	60,5	60,5	93,0	110,5	130,5	68,0	50,5
Summa kommunstyrelsen	139,5	80,5	113,0	130,5	150,5	88,0	70,5
Servicenämnden:							
Servicenämnden (egna investeringar)	110,0	110,0	110,0	110,0	110,0	110,0	110,0
Servicenämnden på uppdrag av:							
Bildningsnämnden	53,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Fritids- och föreningsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5
Välfrädsnämnden	75,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa servicenämnden	249,5	124,5	124,5	124,5	124,5	124,5	124,5
Övriga nämnder:							
Bildningsnämnden	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Fritids- och föreningsnämnden	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Kulturnämnden	2,5	2,5	2,5	2,5	5,0	5,0	2,5
Miljö- och byggnadsnämnden	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Välfrädsnämnden	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Summa övriga nämnder	14,1	14,1	14,1	14,1	16,6	16,6	14,1
Summa samtliga nämnder	403,1	219,1	251,6	269,1	291,6	229,1	209,1

Kommunstyrelsen, mnkr	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033	Plan 2034
Principiella investeringar							
Utförare Sektor service:							
<i>Strategiska investeringar:</i>							
Badhus Framnäs	50,0						
Matcharena fullmått inomhus Ågårdsområdet	x						
Utförare Sektor samhälle:							
<i>Strategiska investeringar:</i>							
Principiellt viktiga stadsmiljöåtgärder enligt stadsutvecklingsplanen	10,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Utveckling Östra Hamnen et 1 och 2	19,0						
Summa principiellt betydelsefulla objekt	79,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Övriga investeringar							
Egna investeringar							
<i>Återinvesteringar:</i>							
Inventarier	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Utförare Sektor service:							
<i>Strategiska investeringar:</i>							
Fastighetsköp - verksamhetsfastighet	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Utförare Sektor samhälle:							
<i>Strategiska investeringar:</i>							
Cykelvägar landsbygd	5,0	5,0	5,0				
Stadsomvandling Västra Hamnen-Framnäs			37,5	60,0	80,0	17,5	
Förvärv av fastighet/del av fastighet för exploateringsändamål	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
<i>Exploateringsinvesteringar:</i>							
Bostadsområden	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Verksamhetsområden	15,0	15,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Summa övriga investeringar	60,5	60,5	93,0	110,5	130,5	68,0	50,5
Summa kommunstyrelsen	139,5	80,5	113,0	130,5	150,5	88,0	70,5

Service-nämnden, mnkr	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033	Plan 2034
Egna investeringar							
<i>Återinvesteringar:</i>							
Återinvestering - Fastigheter	43,0	43,0	43,0	43,0	43,0	43,0	43,0
Återinvestering - Anläggningar	42,0	42,0	42,0	42,0	42,0	42,0	42,0
Omställning och effektivisering för hållbara måltidslösningar	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Inventarier och maskiner	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Teknik/inventarier Stadshuset/Lidbeckska	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
<i>Strategiska investeringar:</i>							
Anpassningar och övriga investeringar	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Samlokalisering operativ verksamhet Sektor service	x						
Energisparåtgärder	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Åtgärder för minskning energibelastning/klimatanpassning	x	x					
Summa egna investeringar	110,0	110,0	110,0	110,0	110,0	110,0	110,0
På uppdrag av bildningsnämnden							
<i>Strategiska investeringar:</i>							
Förskoleplatser i Filsbäck, Vinninga	50,0						
Lärmiljöutveckling enl Barn & elevplan	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Otterstad förskola	x						
Månesköldskolan ombyggnation	x						
Anpassningar skollokaler							
Summa på uppdrag av bildningsnämnden	53,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
På uppdrag av fritids- och föreningsnämnden							
<i>Strategiska investeringar:</i>							
Framnäs utomhusbad	x						
Summa på uppdrag av fritids- och föreningsnämnden	0	0	0	0	0	0	0
På uppdrag av kommunstyrelsen							
<i>Strategiska investeringar:</i>							
Stadsmiljöåtgärder enligt stadsutvecklingsplanen	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
Åtgärder utifrån gång-, cykel- och trafiksäkerhetsprogram	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Summa på uppdrag av kommunstyrelsen	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5
På uppdrag av välfärdsnämnden							
<i>Strategiska investeringar:</i>							
Nyproduktion särskilt boende	75,0						
Särskilt boende					x	x	x
Summa på uppdrag av välfärdsnämnden	75,0	0	0	0	0	0	0
Summa servicenämnden	249,5	124,5	124,5	124,5	124,5	124,5	124,5

Övriga nämnder, mnkr	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033	Plan 2034
Bildningsnämnden							
<i>Schabloninvesteringar:</i>							
Inventarier	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Summa bildningsnämnden	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Fritids- och föreningsnämnden							
<i>Schabloninvesteringar:</i>							
Inventarier	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Summa fritids- och föreningsnämnden	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Kulturnämnden							
<i>Schabloninvesteringar:</i>							
Inventarier	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Offentlig konst	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
<i>Strategiska investeringar:</i>							
Basutställning					2,5	2,5	
Summa kulturnämnden	2,5	2,5	2,5	2,5	5,0	5,0	2,5
Miljö- och byggnadsnämnden							
<i>Schabloninvesteringar:</i>							
Inventarier	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Summa miljö- och byggnadsnämnden	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Välfärdsnämnden							
<i>Schabloninvesteringar:</i>							
Inventarier	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Summa välfärdsnämnden	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Summa övriga nämnder	14,1	14,1	14,1	14,1	16,6	16,6	14,1